

Tárgy: Javaslat a 2027. évi újpesti környezetvédelmi ismeretterjesztő rendezvénysorozat előkészítésére

Előterjesztő: Modroczy Kitti, a Klíma- és Környezetvédelmi Bizottság elnöke

Tisztelt Klíma- és Környezetvédelmi Bizottság!

Javaslom, hogy Újpest 2027 januárjától havonta nyilvános, ingyenesen látogatható környezetvédelmi rendezvényt szervezzon a Klíma- és Környezetvédelmi Bizottság szakmai közreműködésével, az Élhető Települések Országos Szövetségével (ÉTOSZ) egyeztetett együttműködésben. Az előterjesztés melléklete a sorozat tartalmi és szervezési koncepciója. A döntés most az előkészítést indítja el; a végleges programot, a partneri feladatokat és a szükséges forrást az egyeztetések után lehet meghatározni.

Indokolás

A környezeti szemléletformálás az önkormányzati környezetvédelem fontos eszköze. A lakosság együttműködésére számos területen szükség van, de ehhez a szabályok és elvárások ismertetése mellett azok okait is érthetővé kell tenni. A szelektív hulladékgyűjtés, a víztakarékosság vagy a városi növényzet gondozása olyan gyakorlati ismereteket igényel, amelyekhez nem mindenki jut hozzá. A hiányos vagy egymásnak ellentmondó információk ráadásul a segítő szándék ellenére is helytelen gyakorlatokhoz vezethetnek.

A havi rendezvénysorozat rendszeres lehetőséget teremtene ezeknek az ismereteknek az átadására. Az egyes alkalmak egy-egy környezeti kérdést dolgoznának fel szakértők bevonásával, újpesti példákon és gyakorlati bemutatókon keresztül. A résztvevők megismerhetnék például a hulladékkezelés folyamatát, a helyes növénygondozás alapjait, az otthoni energiafelhasználás csökkentésének lehetőségeit vagy a környezeti problémák bejelentésének módját.

Újpest 2025-ben csatlakozott az Élhető Települések Országos Szövetségéhez. Az ÉTOSZ települési fenntarthatósággal foglalkozó szakmai rendezvényei és szakértői kapcsolatai alapot adhatnak a közös szervezéshez. A program tartalmát és a szervezési feladatokat a szövetséggel folytatott egyeztetés során szükséges meghatározni. A tagság okán az ÉTOSZ a javasolt rendezvénysorozat lebonyolítását a tagdíj keretére vállalja.

A rendszeres találkozók egyúttal visszajelzést adnának arról, hogy a lakók milyen környezeti problémákat tapasztalnak, milyen információkra van szükségük vagy éppen hol indokolt további önkormányzati lépés.

Szervezés és pénzügyi hatás

A melléklet havi egy, 90-120 perces eseménnyel, lehetőség szerint önkormányzati vagy intézményi helyszínnel számol. Az egyes alkalmak előkészítéséhez szakmai program, moderátor, hozzáférhető helyszín és célzott kerületi kommunikáció szükséges. A szervezés pontos feladatait az ÉTOSZ-szal, az érintett hivatali egységekkel és a helyszíneket biztosító intézményekkel kell tisztázni.

Határozati javaslat

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Képviselő-testületének Klíma- és Környezetvédelmi Bizottsága úgy dönt, hogy

- 1. támogatja** egy 2027 januárjától havonta tervezett, nyilvános és ingyenes, környezetvédelmi ismeretterjesztő rendezvénysorozat előkészítését a jelen előterjesztés mellékletében foglalt koncepció alapján;
- 2. felkéri a polgármestert**, hogy kezdeményezzen egyeztetést az Élhető Települések Országos Szövetségével a közös szakmai és szervezési feladatokról és vonja be a Klíma- és Környezetvédelmi Bizottságot
- 3. felkéri a polgármestert**, hogy 2026. november 30-ig készíttesse el a részletes 2027. évi ütemtervet, a feladatmegosztás tervezetét és a tételes költségbecslést, majd a szükséges forrás biztosítására a 2027. évi költségvetés előkészítése során tegyen javaslatot;
- 4. felkéri a polgármestert**, hogy a végleges programot és annak pénzügyi feltételeit a Klíma- és Környezetvédelmi Bizottság előzetes véleményezését követően terjessze a Képviselő-testület elé.

Felelős: polgármester

Határidő: az egyeztetések megkezdésére a döntést követően; a 3. pont szerinti előkészítésre 2026. november 30.; a 4. pontra a 2027. évi program indulását megelőzően.



Modroczy Kitti
a Klíma- és
Környezetvédelmi
Bizottság elnöke

Melléklet A 2027. évi rendezvénysorozat koncepciója

Cél és közönség - A sorozat célja, hogy az újpestiek érthető és a kerülethez kapcsolódó információkat kapjanak a környezetüket érintő kérdésekről. Egy-egy alkalom világos kérdésre válaszoljon és adjon teret a lakosság, a szakértők és az önkormányzat közötti párbeszédnek.

Javasolt forma - Havi egy nyilvános, ingyenes alkalom, lehetőség szerint hétköznap késő délután vagy kora este, Újpest különböző részein. A konferenciasorozat egyes alkalmai rövid, közérthető szakértői előadásból, újpesti példák bemutatásából és moderált beszélgetésből álljanak. Indokolt esetben a teremprogramot helyszíni bejárás vagy gyakorlati bemutató egészítheti ki.

A meghívottak között témától függően kutató, gyakorlati szakember, önkormányzati munkatárs és helyi civil szereplő is kapjon helyet. A szereplők szakmai és intézményi érdekeltiségét a bemutatáskor egyértelművé kell tenni.

Javasolt 2027. évi tematika

Hónap	Téma	Mit tanulhatnak meg a résztvevők?	Gyakorlati rész
Január	Klímaváltozás saját utcánkban	a Mi a különbség időjárás és éghajlat között? Hogyan hat a felmelegedés a városi életre és mit jelent az alkalmazkodás?	Újpesti példákön azonosítjuk, mi növeli a hőterhelést és milyen megoldások segíthetnek.
Február	Mi történik a hulladékunkkal?	a Mi kerülhet a szelektív gyűjtőbe, mi nem, és miért? Mit jelentenek a csomagolások jelölései, és mi történik a begyűjtés után?	Hétköznapi tárgyakon bemutatott válogatás; hulladékcsökkentés, javítás, újrahasználat és helyi leadási lehetőségek.
Március	Az esővíz érték	Hogyan függ össze a burkolás, a talaj és a csapadékvíz elvezetése? Miért fontos a víz megtartása?	Esővízgyűjtés, esőkertek és víztakarékos öntözés bemutatása; lehetőségek családi háznál és társasházban.

Április	Hogyan gondozzuk jól a városi zöldet?	Mitől egészséges egy fa és a talaja? Miért fontosak a beporzók és milyen következménye lehet a helytelen növénygondozásnak?	Növényválasztás, helyes öntözés, mulcsozás és beporzóbarát erkélyek, kertek kialakítása.
Május	A levegő, amit belélegzünk	Honnan származnak a légszennyező anyagok? Hogyan értelmezzük a levegőminőségi adatokat, és mit mutatnak a mérőeszközök?	A saját kibocsátás csökkentése; szellőztetés és szabadtéri programok tervezése a levegőminőség figyelembevételével.
Június	Felkészülés a hőségre	Mi a városi hősziget, miért melegszenek fel eltérően az utcák, épületek és parkok? Kik különösen veszélyeztetettek?	Árnyékolás, éjszakai szellőztetés, hűvös helyek keresése és segítségnyújtás az egyedül élőknek.
Július	Ismerjük meg a Dunát és a vízpartot	Hogyan működik a folyó és a parti élővilág? Miért fontosak az árterek, és hogyan hat rájuk az emberi használat?	Vezetett séta, fajfelismerés és a vízpart felelős használatának bemutatása.
Augusztus	Mitől lesz kisebb az otthonunk energiaigénye?	Mi fogyaszt energiát a háztartásban? Hogyan függ össze az épület állapota, az árnyékolás és a hűtési-fűtési igény?	Fogyasztási adatok és energiacímkék értelmezése; kis költségű változtatások és nagyobb korszerűsítések összevetése.
Szeptember	Közlekedési döntéseink környezeti hatása	Hogyan hatnak a közlekedési módok a levegőre, a zajra és a közterületek használatára?	Újpesti útvonalakon megvizsgáljuk, mikor választható gyaloglás, kerékpár vagy közösségi

közlekedés, és milyen feltételek kellenek hozzá.

Október	Hogyan ismerhetjük fel és jelezhetjük a környezeti problémákat?	Mi a különbség szennyezés, környezeti kockázat és igazolt egészségügyi veszély között? Mit jelent a kármentesítés?	Hová fordulhatunk hulladék, zaj vagy feltételezett szennyezés esetén? Mit érdemes dokumentálni, és hogyan olvassunk egy hatósági tájékoztatót?
November	Környezettudatos társasház a gyakorlatban	Mely környezetvédelmi kérdésekben szükséges közös döntés? Hogyan készíthető elő egy energetikai vagy zöldítési fejlesztés?	Egy mintatársasház egyszerű intézkedési terve: probléma, megoldás, költség, felelős és következő lépés.
December	Tudatos vásárlás és kevesebb pazarlás	Mitől környezetkímélő egy termék? Hogyan ismerhetjük fel a javíthatóság és ünnepi félrevezető „zöld” állításokat, és miért számít a tartósság?	Élelmiszer-pazarlás csökkentése, csomagolás, javíthatóság és ünnepi vásárlás; rövid év végi visszatekintés.

A tematika javaslat. A sorrendet az időjárás, a szakértők elérhetősége és a lakossági érdeklődés alapján az éves ütemtervben lehet véglegesíteni. Ha valamely helyi ügy folyamatban lévő hatósági eljárást érint, a rendezvényen az ellenőrzött, nyilvános tények és a hatáskörök magyarázata kapjon helyet.

Feladatmegosztás és ütemezés

Szereplő	Javasolt feladat
KKB	Témák és helyi kérdések kijelölése, szakmai visszajelzés, a bizottság tagjainak aktív bevonása az egyes rendezvények előkészítésébe és szervezésébe, valamint a megvalósítás tapasztalatainak áttekintése.
Önkormányzat és hivatal	Helyszín, meghívás, kommunikáció, szerződéses és pénzügyi adminisztráció, szükség szerinti adatok.

ÉTOSZ, megállapodás szerint	Szakértői kapcsolatok, tartalmi tervezés, moderáció vagy közös kommunikáció.
Helyi közösségek és intézmények	Kérdések, esetpéldák, célcsoportok elérése, önkéntes részvétel, kommunikáció.

Elérés és visszacsatolás

Az események legyenek akadálymentesen elérhető helyszíneken és a meghívók az önkormányzati felületeken túl helyi intézményekhez, közösségi házakhoz, társasházakhoz és civil hálózatokhoz is jussanak el. Minden alkalom után készüljön egyoldalas, közérthető összefoglaló a legfontosabb állításokról, helyi elérhetőségekről és a nyitva maradt kérdésekről.